

JAARREKENING 2022

Rapport inzake de jaarrekening 2022

**Stichting Special Arts Nederland
te Amersfoort**

Inhoudsopgave

	Pagina
Accountantsrapport	
Samenstellingsverklaring	1
Algemeen	1
Bestuursverslag	2
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2022	16
Staat van baten en lasten over 2022	18
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	19
Toelichting op de balans	22
Toelichting op de staat van baten en lasten	26
Overige toelichtingen	29

SAMENSTELLINGSVERKLARING

BESTUURSVERSLAG

Algemene informatie

BESTUURSVERSLAG BIJ JAARREKENING 2022

Introductie

Voor u ligt het jaarverslag en jaarrekening van Special Arts over 2022. Het jaar waarin weer veel zaken zijn opgepakt. De kunstenaars konden, dankzij de steun van veel fondsen, de niet aflatende inzet van onze vrijwilligers, studenten en stagiairs, maar bovenal door alle inspanningen van onze directeur Tine Veldhuizen, zich weer breed manifesteren.

Op het terrein van poëzie blijken mensen met een beperking tot geweldige prestaties in staat. Bij de voorbereidingen voor en de uitvoering van Het Andere Gedicht 2022-2023 waaronder het bezoek aan Kamp Amersfoort, is enthousiast samengewerkt tussen professionals en mensen met een beperking. Bijzonder waren, in het kader van de beeldende kunst, de Art Brut Biënnale in Hengelo en de diverse activiteiten in het kader van het Mondriaanjaar Wij danken allen die hieraan meegewerkt hebben voor hun geweldige inspanning en betrokkenheid.

Het blijft nog steeds een kwestie van lange adem om onze opgave voor de gelijkwaardige positie van onze kunstenaars in de kunstensector te realiseren. We zullen ons blijven inspannen om dat doel te realiseren.

Wij wensen u veel leesplezier met dit jaarverslag.

Namens het bestuur van Special Arts
Peter Pennekamp, voorzitter

Communicatie

Ook in 2022 is op systematische wijze aandacht besteed aan het zichtbaar maken van de organisatie en haar producten. Er is op grote schaal gecommuniceerd via nieuwsbrieven en sociale media. Tevens is er via de media aandacht besteed aan Special Arts. De projecten zijn daarbij ondersteund met affiches, flyers en aandacht via (lokale) radio en media. Dit heeft zeker geleid tot een grotere bekendheid bij zorg- en kunstinstellingen, bij bedrijven en bij particulieren.

Nieuwsbrieven

In 2022 zijn er verschillende nieuwsbrieven verspreid, zowel op algemene thema's, als op specifieke onderwerpen aansluitend bij de projecten en activiteiten van Special Arts.

Kunstmagazine pArt

De oplage van Kunstmagazine pArt kent in 2022 een oplage van 500 exemplaren. Het magazine is in 2022 tweemaal verschenen. Kunstmagazine pArt wordt gratis verstuurd naar vrijwilligers en medewerkers, donateurs en fondsen. Daarnaast wordt het magazine actief ingezet om nieuwe contacten bekend te maken met de activiteiten van Special Arts.

Persberichten

Bij elk project worden frequent persberichten verstuurd, naar regionale media, landelijke media, magazines en zorgorganisaties.

Sociale media

Special Arts is actief op Facebook, LinkedIn, Twitter en Instagram.

De activiteiten

Activiteiten in 2022

Special Arts belangrijkste activiteiten waren:

- Kenniscentrum
- Kunstuitleen en kunstverkoop
- Projecten

1. Kenniscentrum Kunst en Handicap

Als kenniscentrum onderneemt Special Arts initiatieven op het gebied van kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering. Zoals het uitvoeren van onderzoek, uitgeven van publicaties, het zelf of samen met anderen organiseren van symposia en het faciliteren van trainingen.

- Met regelmaat organiseert Special Arts zoombijeenkomsten voor organisaties die zich richten op het aanbieden van creatieve dagbesteding, beeldend of theater én voor culturele organisaties en kunstenaars die actief zijn in de gezondheidszorg.
- We faciliteren door het digitale interactieve kennisplatform van Special Arts professionals, begeleiders en docenten bij het delen van kennis over kunst en handicap. Zie hiervoor: www.kennisplatform.specialarts.nl.
- We geven kunstmagazine pArt uit. Het blad is er voor iedereen die met interesse in kunstbeoefening door mensen met een handicap en in hun kunstuitingen.

2 Kunstuitleen en kunstverkoop

De opbrengst van de kunstuitleen en kunstverkoop was in 2022 iets lager dan in 2021.

	2022	2021	2020
Kunstuitleen	72.571	73.674	81.023
Kunstverkoop	23.699	19.776	10.461
Totaal	96.270	93.540	94.484

3 Projecten

3.1 Overkoepelend verkoopplatform BlijGoed

Mensen met een (verstandelijke) beperking krijgen in ateliers, verspreid door heel Nederland, de kans om met kunst bezig te zijn. Hier werken zij met materialen als keramiek, papier-maché, textiel en verf. Daarmee worden binnen deze ateliers unieke producten gemaakt en kunnen de makers hun talenten ontwikkelen, net als ieder ander. Deze toegepaste kunstproducten zijn bij het grote publiek vaak onbekend. Meestal beperkt de verkoop zich tot een kleine kring. Met een overkoepelende webshop (platform) kunnen de makers bij ateliers hun producten via internet laten zien en verkopen. Hierdoor wordt de drempel voor bezoekers lager, omdat ze vanuit huis het aanbod rustig kunnen bekijken en het bereik groter.

De overkoepelende webshop sluit aan op het trainingsprogramma Productpresentatie en ondernemerschap, waardoor deelnemers van de ateliers leren hoe zij hun producten selecteren, beschrijven en fotograferen en wat een goede prijs voor het product is.

De deelnemers worden zo actiever betrokken bij de productselectie en verkoop. Zij kunnen de verkopen volgen en daaruit ook gaan concluderen welke producten goed lopen en hier mogelijk vervolgens op anticiperen met hetgeen zij maken. De verwachting is dat deze directe betrokkenheid bij de productontwikkeling en verkoop tot een hogere omzet zal leiden.

BlijGoed is een doorlopend project, dat gestart is in 2019 en dat mede mogelijk gemaakt is door HandicapNL, Stichting SFO en Stichting DOEN/Vriendenloterij. In 2022 heeft BlijGoed zich verder ontwikkeld tot een community. Dit door het houden van het BlijGoed Atelierplein tijdens de Art Brut Biënnale in Hengelo, deelname aan de vtwonon & design beurs in oktober en de uitgave van het BlijGoed Mini Magazine. Ook heeft BlijGoed zich gepresenteerd op congressen met cadeautafels en de BlijGoed cadeaubox.

BlijGoed vraagt flexibiliteit en creativiteit in het informeren en stimuleren van ateliers tot het bijhouden van de website, het delen van berichten om zo BlijGoed in de focus te houden. Hiervoor is het belangrijk dat er geld en tijd beschikbaar is om contacten te onderhouden, kansen die zich voordoen te benutten, verbindingen te leggen en zo BlijGoed te laten groeien en te ontwikkelen.

BlijGoed stimuleert ook het ondernemerschap bij Special Arts. De online webshopmarkt en sociale media zijn constant in beweging. Onderzoek en alle gesprekken op de beurzen geven inspiratie en richting voor het verder ontwikkelen van BlijGoed. Hierbij spreken wij bijvoorbeeld met stylisten, experts van vtwonon, reclamebureaus, winkeleigenaren.

3.2 BlijGoed Atelierplein 2022

De BlijGoed Beurs vond plaats tijdens de tiendaagse Art Brut Biënnale 2022.

De Art Brut Biënnale gaat over kunst in zijn meest directe en ongeremde vorm. De BlijGoed Beurs in combinatie met de Art Brut Biënnale vormt zo een inspirerende omgeving met krachtige kunst in de vorm van exposities, workshops, poëzie, lezingen, theatervoorstellingen en andere optredens.

De deelnemers aan het BlijGoed Atelierplein hadden daarbij het voordeel van het grote aantal bezoekers dat de Art Brut Biënnale trekt, bijna 14.000. Dit draagt bij aan de zichtbaarheid, verkoop en naamsbekendheid van www.blijgoed.nl.

Met het atelierplein kreeg BlijGoed een extra persoonlijke dimensie omdat bezoekers op één locatie het BlijGoed assortiment tastbaar konden bekijken en kopen, makers ontmoeten en het BlijGoede gevoel ervaren.

Makers met een handicap en begeleiders kregen de mogelijkheid elkaar ook persoonlijk te ontmoeten, kennis uit te wisselen en om hun ondernemerschap verder te vergroten in workshops en inspiratiesessies. Het BlijGoed Atelierplein was daardoor een ontmoetingsplek voor de beginnende BlijGoed-community.

Onderdelen van het BlijGoed Atelierplein:

1. Stands

In 25 stands toonden ateliers uit het hele land hun toegepaste kunstproducten. Vooraf hebben studenten Ondernemerschap en Retailmanagement zich verdiept in het 'coronaproef' indelen van het atelierplein. Begeleiders lieten zich hier inspireren door de producten die gemaakt worden bij collega's, door de standinrichting en de onderlinge gesprekken.

Bijna 50% van de deelnemende ateliers maakten onderdeel uit van www.blijgoed.nl.

2. Onderdeel Conceptstore

De conceptstore bestond uit vijf stijlkamers aansluitend bij verschillende woontrends. Hier werden producten van de deelnemende ateliers gezamenlijk gepresenteerd. In de stijlkamers waren ook producten opgenomen van BlijGoed ateliers die niet met een stand aanwezig konden zijn.

3. Onderdeel Studio's

In een open setting waren makers van ateliers aan het werk om het maakproces aan elkaar en aan bezoekers te laten zien. Dit was ook de locatie voor de workshops. Het workshopprogramma is ingevuld voor zowel deelnemende ateliers/kunstenaars als externe professionals en kunstenaars. In totaal zijn twaalf workshops gegeven aan een meestal inclusieve groep deelnemers van vier tot twaalf personen en van jong tot oud.

4. Onderdeel kunstinspiratiewand

Nieuw deze editie was de inrichting van een kunstwand. Deze wand stond open voor ateliers met een stand en ateliers die geen toegepaste kunstproducten maken. Hier werden ruim 100 kunstwerken van circa 20 locaties gepresenteerd.

3.3 Project Special Artists meet Mondriaan 2022

In Amersfoort, home town van Special Arts, werd Piet Mondriaan op 7 maart 1872 geboren, nu 150 jaar geleden. Dat hebben we voor kunstenaars met een beperking niet ongemerkt voorbij willen laten gaan. Vooral ook omdat het leven en de manier van werken van Mondriaan een grote inspiratiebron is: Er zijn niet veel kunstenaars die zichzelf zo vaak opnieuw hebben uitgevonden als Piet Mondriaan. Tot aan het einde van zijn leven bleef hij zich vernieuwen. Hij was leergierig en bezat een grenzeloze nieuwsgierigheid naar nieuwe ontwikkelingen. Zijn uitzonderlijke eigenschappen en kwaliteiten hebben hem tot grote hoogte gebracht.

Met het project Special Artists meet Mondriaan 2022 hebben wij kunstenaars met een handicap uitgedaagd om zich te verdiepen in het werk van Mondriaan en gestimuleerd tot het maken van eigen kunstwerken. Naast online informatiesessies en workshops over het leven en werken van Mondriaan, hebben kunstenaars met een handicap werken ingestuurd voor (online) exposities. Ook hebben verschillende kunstenaars meegedaan aan een (inclusief) bezoekprogramma.

Special Artists meet Mondriaan stelde de volgende doelen centraal:

1. Kunstlocaties voor mensen met een handicap uit heel Nederland activeren zich te verdiepen in de vernieuwingsdrang en verbeeldingskracht van Mondriaan.
2. Het tonen van de kunstwerken aan een breed publiek, zowel online als op verschillende locaties.
3. Inclusiviteit binnen programma's van musea en andere organisaties stimuleren.

Hierbij is ingezet op de volgende doelgroepen:

- Kunstlocaties voor mensen met een handicap.
- Kunstenaars met een handicap.
- Breed publiek.
- Amersfoortse musea.

Het project kent een kleurrijk palet van resultaten:

- 213 digitale inzendingen van kunstwerken.
- Zes online tentoonstellingen per kunstwerk van Mondriaan.
- Door middel van zes exposities hebben wij een breed publiek kunnen bereiken op verschillende locaties: van bibliotheek, ziekenhuis, museum, congreslocatie tot een boot.
- 107 personen hebben meegedaan aan het online programma. De reacties op deze vorm zijn zeer positief. Er ontstaat verbinding tussen dagbestedingateliers in het land.
- 48 personen hebben deelgenomen aan het aan het inclusieve bezoekprogramma. Vanwege kwetsbaarheid van de deelnemers waren de groepen soms kleiner dan het maximaal aantal deelnemers. Door personeelstekorten bij de dagbestedingateliers was het voor veel locaties niet mogelijk om naar Amersfoort te komen.
- Op veel manieren hebben wij ons kunnen verbinden met 150 jaar Mondriaan:
  - o Tijdens een programma in Flint was één van de beschilderde koeien te zien.
  - o Zichtbaarheid in de Mondriaankrant.

- o Zichtbaarheid bij RTV Utrecht.
- o Verbinding in de communicatie: persberichten, websites en sociale media.
- o Samenwerking met Amersfoortse Musea: kennisuitwisseling in zoomsessies, samenwerking in het bezoekprogramma, samenwerking in de realisatie van de exposities.

3.4 Het Andere Gedicht 2022-2023

Iedereen beschikt over een authentieke taal en kijkt op een eigen manier naar het leven. Dat levert een rijk en eigenzinnig beeld op van de wereld die wij met zijn allen delen.

Zeker in deze tijd is het belangrijk dat alle stemmen in de samenleving gehoord worden. In een inclusieve samenleving doet iedereen ertoe en draagt ieder die dat wil op zijn eigen manier bij. Het project Het Andere Gedicht 2022-2023 geeft een stem aan een groep die niet vanzelfsprekend van zich laat horen.

Het Andere Gedicht 2022-2023 in hoofdlijnen

Door middel van een landelijke poëziewedstrijd dagen we mensen met een verstandelijke handicap en niet-aangeboren hersenletsel uit om in samenwerking met professionals uiting te geven aan hun eigen authentieke wereldbeeld. Door middel van een dichtbundel en diverse eigentijdse zichtbaarheidsactiviteiten bieden we een podium aan talentvolle dichters en hun authentieke teksten. Ook bereiken we zo een breder publiek en genereren we grotere erkenning. Door trainingen en workshops worden begeleiders en (kunst)professionals vaardig(er) in het werken met taal en poëzie, op een manier die voor mensen met een beperking zowel toegankelijk als uitdagend is. Werkplaatsen in verschillende vormen spelen hierin een belangrijke rol.

Doelstellingen

- De ogen, oren en harten van een groot aantal mensen in onze samenleving openen voor de waarde van kunst- en cultuuruitingen van mensen met een verstandelijke beperking of niet-aangeboren hersenletsel. Dit doen we door:
  - o In samenwerking met kunstenaars en culturele instellingen uit het 'reguliere kunst- en cultuurencircuit' mensen met een verstandelijke beperking of niet-aangeboren hersenletsel in hun eigen authentieke taal een stem te geven.
  - o Poëzie van mensen met een handicap blijvend een plaats te geven in het reguliere veld.
- Ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van taalkunst bieden aan mensen met een verstandelijke beperking of niet-aangeboren hersenletsel, zodat zij hun taalvaardigheden verder kunnen ontwikkelen en kunnen groeien in hun kunstenaarschap.
- Laten zien dat het mogelijk en verrijkend is wanneer mensen met een verstandelijke beperking of niet-aangeboren hersenletsel op gelijkwaardige basis participeren in de samenleving, en zo een verandering naar een meer inclusieve samenleving tot stand brengen.

Doelgroepen

Binnen de samenwerking met professionals (dichters en makers van nieuwe eigentijdse taalkunst) wordt ingezet op de volgende doelgroepen:

- Mensen met een verstandelijke handicap of niet-aangeboren hersenletsel.
- Zorginstellingen voor mensen met een verstandelijke beperking en niet-aangeboren hersenletsel.
- Reguliere organisaties die zich bezighouden met taal en poëzie.
- Leerlingen speciaal onderwijs.
- Begeleiders en onderwijs professionals.
- Studenten.
- Algemeen publiek.

Onderdelen van Het Andere Gedicht 2022-2023

1. Poëziewedstrijd en dichtbundel

Kapstok voor Het Andere Gedicht 2022-2023 is een landelijke poëziewedstrijd voor mensen met een handicap vanaf twaalf jaar met het thema Natuurlijk. Een professionele leescommissie beoordeelt alle ingezonden gedichten en maakt daaruit een selectie voor de dichtbundel. Vervolgens kiest een jury een serie winnende gedichten. De jury wordt samengesteld uit bekende dichters en taalvirtuozen met elk een eigen netwerk.

2. Training voor begeleiders, kunstprofessionals en docenten

Door training worden begeleiders en (kunst)professionals vaardig(er) in het werken met taal en poëzie, op een manier die voor mensen met een beperking zowel toegankelijk als uitdagend is en aansluit op de beleving en het vermogen de mensen met een beperking.

3. Lokale poëziewerkplaatsen

De editie 2022-2023 heeft als extra accent het organiseren van lokale poëziewerkplaatsen waar mensen met een beperking en professionals elkaar ontmoeten en samenwerken rondom taalkunst en (nieuwe) uitingsvormen.

4. Het Gedichtenlaboratorium

Het Gedichtenlaboratorium (www.gedichtenlaboratorium.nl) is een tool met uitleg, artikelen, creatieve werkvormen, inspiratie en een webapp om zelf aan de slag te gaan met poëzie. Het is daarmee een blijvende plek met structureel aanbod en deelt de lopende activiteiten.

Samen leren, samen doen

In Het Andere Gedicht 2022-2023 werken mensen met een beperking samen met professionele kunstenaars. (Bekende en jonge aanstormende) dichters en makers van nieuwe eigentijdse vormen (zoals spoken word, rap en vlog) willen we laten fungeren als ambassadeurs.

De samenwerking werpt een heel ander licht op het gebruik van taal en de impact ervan. Wat ons betreft is het een stap naar meer diversiteit in het programma, op het podium, in het publiek en onder medewerkers van poëzie- en literatuurhuizen, theaters, taalkunsthoeven enz. Ook levert de samenwerking wellicht nieuwe, eigentijdse presentatievormen op.

Activiteiten in 2022

Eerste en tweede kwartaal 2022

In deze periode is het projectidee verder uitgewerkt tot projectplan, zijn er veel voorbereidende gesprekken gevoerd en is het projectplan verder aangescherpt aan de wensen uit het veld en de vragen vanuit fondsen.

Derde en vierde kwartaal 2022

- Ontwikkeling werkplaatsen
- Trainingen en workshops
- Openstellen poëziewedstrijd met het thema Natuurlijk

Voorbeeld van een werkplaats: In het kader van Natuurlijk, samen herdenken bezochten deelnemers van Amerpoort, Nationaal Monument Kamp Amersfoort. De gevoelens, waarnemingen en gedachten die dit opriep, brachten zij tijdens een poëzieworkshop onder woorden in een gedicht. Hiervan is een poëziekaartenset uitgebracht die verstuurd is aan de burgemeesters van alle Nederlandse gemeenten. Hiermee willen we stimuleren dat bij herdenkingen in het hele land zowel dichters met als zonder beperking samen te horen zijn.

De doelstelling

Doelstelling, missie en visie

1 Ontstaan en doelstelling

Special Arts Nederland is in 1984 door foundingfather H.J. Hergarden opgericht in opdracht van Jean Kennedy, de zuster van de President John F. Kennedy. Zij is oprichter van Very Special Arts in de Verenigde Staten. De Nederlandse stichting Very Special Arts Nederland (VSAN) werd in eerste instantie opgericht om militairen die in een oorlog invalide geworden waren via kunstbeoefening een ander levensperspectief te bieden. Vanaf eind jaren tachtig richt de stichting zich op mensen met diverse achtergronden en handicaps.

Januari 2008 is VSAN samengegaan met stichting K4 uit Purmerend, die de jaarlijkse K4 Award organiseerde, en Art as Well/Een hele Kunst uit Amsterdam, die met name tentoonstellingen organiseerden. De stichting heet vanaf dat moment Stichting Special Arts Nederland. Toen is ook geformuleerd dat de stichting zich richt op alle kunsten (beeldende kunst, theater, muziek en poëzie) en tevens dat ze zich wil ontwikkelen tot kenniscentrum.

Alle activiteiten van Special Arts zijn erop gericht dat steeds meer mensen met een handicap aan kunstbeoefening gaan of blijven doen. Special Arts stimuleert dit door, daar waar mogelijk, kunstuitingen van mensen met een handicap te tonen. Om dit nog extra te stimuleren organiseert Special Arts jaarlijks een evenement rondom één van de kunstdisciplines, zoals een beeldende kunstwedstrijd, een theatermanifestatie of de bevordering van taalvorming door middel van poëzie. In al deze projecten staat zowel kennisdeling, zichtbaarheid en verduurzaming centraal. Deze activiteiten worden mogelijk gemaakt door bijdragen van een groot aantal fondsen.

Special Arts is een vrijwilligersorganisatie. Gedurende 2022 was er één betaalde kracht en waren er circa vijftien vrijwilligers werkzaam.

2 Filosofie

Wij geloven in de waarde van kunst voor en door mensen met een handicap. De behoefte aan expressie bestaat bij mensen zonder een beperking evenzeer als bij mensen met een handicap.

In alles wat we doen, willen we deze waarde van kunst voor mensen met een handicap uitdragen. We zien kunstbeoefening als de behoefte van mensen om expressie te geven aan innerlijke beelden, gedachten en emoties. Die expressie kan vele vormen hebben, van beeldhouwkunst tot poëzie en van schilderkunst tot toneel, muziek en dans.

Kunstuitingen van mensen met een handicap zijn van waarde voor de maatschappij en laten een sterke en positieve kant zien van het hebben van een handicap. Het verandert het maatschappelijk beeld van het hebben van die handicap. Het emancipeert de kunstenaar en maakt de weg vrij voor een inclusievere samenleving.

3 Missie

Special Arts bevordert kunstbeoefening zonder beperking én creëert kunstontmoetingen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Variërend van:

- het lezen van een gedicht dat een beeld geeft van de unieke belevingswereld;
- of door het bekijken van een kunstwerk waarmee je in feite in contact staat met de maker;
- als toeschouwer bij een theatervoorstelling;
- of het daadwerkelijk meedoen met een workshop.

Wij stimuleren dat alle mensen met een handicap die dat willen, aan kunst kunnen doen en hun talenten daarvoor kunnen ontwikkelen. Wij richten ons op mensen met alle soorten handicaps: verstandelijk, psychisch en fysiek. We bestrijken alle kunstdisciplines: beeldende kunst, podiumkunst en poëzie. Wij concentreren ons op die locaties waar kunstbeoefening, bij voorkeur in collectieve vorm, plaatsvindt.

Daarnaast brengt Special Arts de kunstuitingen van kunstenaars met een beperking voor het voetlicht. Wij geven mensen met een verstandelijke, psychische of fysieke beperking een zo groot mogelijk platform voor het beoefenen van kunst. Wij zetten ons met kennis en ondersteuning in om voor zoveel mogelijk mensen met een handicap belemmeringen voor kunstbeoefening weg te nemen.

4 Kernwaarden

Wij hechten bij onze op inclusie gebaseerde missie aan een aantal kernwaarden. We koesteren onze eigenheid. Wij zijn uniek in Nederland in het verbinden van kunstvormen en maatschappelijke stakeholders. Daar zijn we trots op en dat willen we blijven.

Wij doen dit om mensen met beperkingen een platform te bieden. We koesteren daarom ook onze maatschappelijke betrokkenheid als belangrijke waarde.

Om onze eigenheid en maatschappelijke betrokkenheid te effectueren is Special Arts ondernemend. Zowel om onze maatschappelijke doelen te bereiken als om daar de ondersteuning bij diverse stakeholders voor te vinden.

Het beleid dat de doelstelling nastreeft

Op weg naar inclusie in de kunstensector 2020

Eind 2018 heeft Special Arts het Manifest voor steun voor bijzondere kunst door buitengewone kunstenaars Op weg naar een inclusieve samenleving uitgebracht. In het manifest stellen we dat minimaal tien procent van de Nederlandse bevolking leeft met een handicap. Op grond van het handvest van de Verenigde Naties pleiten wij ervoor dat tien procent van de uitgaven voor kunst besteed gaat worden aan kunstenaars met een handicap. Naar aanleiding van dit manifest heeft de Tweede Kamer in december 2018 een motie van Bergman C.S. aangenomen om de helft van het bedrag wat beschikbaar is voor de implementatie van het handvest in de kunstensector bestemd zal worden aan het stimuleren van kunstbeoefening voor kunstenaars met een handicap.

Op verzoek van de Raad voor Cultuur heeft Special Arts een Position Paper vervaardigd waarin de stand van zaken op het gebied van de inclusie in de kunstensector wordt weergegeven. Tevens geven we aan in het Paper wat er vervolgens moet gebeuren om die inclusie echt waar te maken. In het paper betogen we dat reeds veel is gedaan en het vooral aankomt om eerst te consolideren wat nu bereikt is en vervolgens van daaruit verder uit te bouwen.

In het advies "Cultuur dichtbij, dichtbij cultuur" voor het cultuurbestel 2021-2024 benadrukt de Raad voor Cultuur het belang van kunst voor onze samenleving. Special Arts wordt in het advies dan ook bij naam genoemd. "Iedereen mag meedoen. Graag wijzen we hier ook op de behoefte aan inclusiviteit in cultuureducatie en -participatie. Verschillende organisaties in Nederland, waaronder de organisatie Special Arts, houden zich bezig met cultuurdeelname door kunstenaars met een fysieke en/of mentale beperking. Ook zij kunnen van toegevoegde waarde voor het culturele leven zijn."

Met de Raad voor Cultuur, kamerleden en het Fonds Cultuurparticipatie zijn in de loop van 2019 verkennende gesprekken gevoerd over mogelijke vervolgstappen. De Raad voor Cultuur heeft door haar voorzitter Marijke van Hees de prijsuitreiking van de Special Award te laten verrichten nogmaals het belang van Inclusie in de kunstensector onderstreept. Zij verwoordde dit als volgt: Sinds jaar en dag is de Raad voor Cultuur van mening dat iedereen mee moet kunnen doen aan cultuur. In het meest recente besteladvies Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur schenkt de raad opnieuw aandacht aan

diversiteit en inclusie. Iedereen mag meedoen. Inclusiviteit in cultuureducatie en –participatie is daarvoor erg belangrijk. Het beslechten van drempels helpt om kunst en cultuur beter toegankelijk te maken voor mensen met een fysieke en/of mentale beperking. Toegankelijkheid is immers een voorwaarde om echt mee te kunnen doen. En wie echt meedoet voegt ook zelf waarde toe.

Special Arts zet zich in voor cultuurdeelname van makers met een beperking. Dat is dus van toegevoegde waarde voor het culturele leven. Deze toegevoegde waarde kwam op een feestelijke manier tot uiting tijdens de prijsuitreiking van de Special Award. De verbinding tussen zorg en cultuur is in de praktijk lang niet altijd vanzelfsprekend. Die middag liet zien hoe verrijkend en logisch deze verbinding juist wel kan zijn.

In afwachting van het beschikbaar komen van de subsidieregeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft Special Arts het Position Paper uitgewerkt in een concreet Projectplan Inclusie in cultuurbeleid. De subsidieregeling is verschenen begin 2020. Deze regeling bleek alleen gericht op het uitvoeren van activiteiten door regionale en plaatselijke organisaties, zonder enige regie of strategie voor het planmatig bevorderen van inclusie in de kunstensector. Laat vele bloemen bloeien, in de hoop dat er dan iets verandert. De vorm en inhoud van deze subsidieregeling doet geen recht aan de door de indieners van de motie Bergkamp C.S. beoogde doeleinden.

De Raad voor Cultuur geeft in haar Advies over de Basisinfrastructuur (BIS, juni 2020) aan dat er nog veel werk verzet moet worden op het terrein van inclusie en diversiteit:

”Op het gebied van diversiteit en inclusie moet nog een grote inhaalslag worden gemaakt. Cultuur is nog lang niet van en voor iedereen, en ook de instellingen in de culturele en creatieve sector zelf zijn geen evenwichtige afspiegeling van de maatschappij. Cultuur is nog lang niet van en voor iedereen, en ook de instellingen in de culturele en creatieve sector zelf zijn geen evenwichtige afspiegeling van de maatschappij. Diversiteit en inclusiviteit spelen zich in veel gevallen af ‘aan de randen’ van instellingen en zijn beperkt zichtbaar in bijvoorbeeld de artistiek-inhoudelijke keuzes. De discussie over de code staat intern zelden hoog op de agenda. Pas als dat het geval is, kan diversiteit op een natuurlijke wijze doordringen tot alle lagen van de organisatie”

Special Arts heeft, gealarmeerd door deze conclusies van de Raad voor Cultuur, in juli en augustus na de aanvullende adviezen van de Raad over de BIS, tot minister Van Engelshoven gewend om ruimte te vragen het projectplan van onze organisatie serieus te nemen in de komende periode van de BIS. Dit heeft geen resultaat gehad.

Door de verkiezingen in maart 2021 en de daaropvolgende langdurige kabinetsformatie en de Coronacrisis heeft de lobby op het landelijk niveau weinig vooruitgang kunnen boeken. Het wachten was op nieuwe bewindslieden en hun plannen.

Financiële informatie

Financieel beleid

Special Arts is voor haar inkomsten afhankelijk van de opbrengst van de kunstuitleen en de daaruit voortkomende producten. Daarnaast voert zij projecten uit waarvoor gelden bij fondsen worden gewonnen. Special Arts heeft in 2022 met een jaarbegroting van € 384.513 gewerkt, waarbij circa 26,7% door eigen inkomsten is gefinancierd en 73,3% door fondsenbijdragen.

De projecten zijn mogelijk gemaakt door:

- Ars Donandi
- Dr. C.F. Vaillant Fonds
- Elise Mathilde Fonds
- Fundatie van den Santheuvel, Sobbe
- Gemeente Amersfoort
- HandicapNL
- HandicapNL / SPZ
- K.F. Hein Fonds
- Pasmaan Stichting
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Ridderlijke Deutsche Orde
- SCF Amersfoort Mondriaan 150 Fonds
- Sociaal Cultureel Fonds ASR
- Stichting Carel Nengerman Fonds
- Stichting De Boom
- Stichting Dioraphte
- Stichting DOEN
- Stichting het Gehandicapte Kind
- Stichting Serra Foundation
- Stichting SFO
- Voorzorg Utrecht
- VSBfonds

Begroting 2023

De begroting voor 2023 ziet er samengevat als volgt uit:

Baten	
Projecten	€ 406.000
Kunstuitleen/verkoop	€ 105.000
pArt en donateurs	€ 7.000
Overige baten	€ 19.000
Totaal baten	€ 538.000

Lasten	
Kosten samenhangend met projecten	€ 270.000
Kunstuitleen/verkoop	€ 27.900
pArt en donateurs	€ 7.000
Personeelskosten	€ 123.000
Overige indirecte kosten	€ 106.200
Totaal lasten	€ 534.100

Saldo begrote baten en lasten € 3.900

ANBI

Special Arts heeft een culturele ANBI-verklaring onder fiscaal nummer 0090.57.821. Hierdoor kunnen donateurs hun gift voor 125% aftrek in aanmerking laten komen bij hun aangifte inkomstenbelasting.

Informatie over voornaamste risico's en onzekerheden

Belangrijkste risico's en onzekerheden

1. We zijn uniek vanwege onze expertise en verbindingskracht in een landelijk netwerk, maar Special Arts is niet het enige sympathieke doel in de samenleving waar sponsors graag aan doneren en we zijn niet de enige partij die zich met speciale kunst bezig houdt en belangstellenden daarvoor aantrekt.
2. We moeten onze missie waarmaken met beperkte middelen die we op vele vlakken inzetten in een omgeving waar Special Arts niet het enige doel is waar sponsors aan doneren en we ook niet de enige partij zijn die zich met speciale kunst bezig houdt en belangstellenden daarvoor aantrekt.
3. Het jaar 2022 luidt het einde in van de coronacrisis. Uitgestelde projecten konden langzaam aan weer van start gaan. Ook dit jaar zet de trend van minder inkomsten uit verhuur en merchandising zich door. Door enerzijds het toegenomen thuiswerken en daardoor een afname van de behoefte aan kantoorruimte en anderzijds de trend om steeds meer glas en minder muurvlak in nieuwe gebouwen te maken, doet de behoefte aan kunstwerken in die gebouwen afnemen. Ook bepalen architecten in steeds grotere mate welke kunstwerken in nieuwe gebouwen komen. Special Arts zal daardoor steeds meer inkomsten uit projecten moeten genereren en hiervoor meer moeten leunen op arbeidsintensieve fondsenwerving bij een geringe personele bezetting van onze organisatie.

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

In dit hoofdstuk herhalen we nog maar eens ons eerdere pleidooi voor inclusie.

Eind 2018 heeft Special Arts het Manifest voor steun voor bijzondere kunst door buitengewone kunstenaars op weg naar een inclusieve samenleving uitgebracht. In het manifest stellen we dat minimaal tien procent van de Nederlandse bevolking leeft met een handicap. Op grond van het handvest van de Verenigde Naties pleiten wij ervoor dat tien procent van de uitgaven voor kunst besteed gaat worden aan kunstenaars met een handicap. Naar aanleiding van dit manifest heeft de Tweede Kamer in december 2018 een motie van Bergman C.S. aangenomen om de helft van het bedrag wat beschikbaar is voor de implementatie van het handvest in de kunstensector bestemd zal worden aan het stimuleren van kunstbeoefening voor kunstenaars met een handicap.

Op verzoek van de Raad voor Cultuur heeft Special Arts al in 2021 een Position Paper vervaardigd waarin de stand van zaken op het gebied van de inclusie in de kunstensector wordt weergegeven. Tevens geven we aan in het Paper wat er vervolgens moet gebeuren om die inclusie echt waar te maken. In het paper betogen we dat reeds veel is gedaan en het vooral aankomt om eerst te consolideren wat nu bereikt is en vervolgens van daaruit verder uit te bouwen.

In het advies "Cultuur dichtbij, dichtbij cultuur" voor het cultuurbestel 2021-2024 benadrukt de Raad voor Cultuur het belang van kunst voor onze samenleving. Special Arts wordt in het advies dan ook bij naam genoemd. "Iedereen mag meedoen. Graag wijzen we hier ook op de behoefte aan inclusiviteit in cultuureducatie en -participatie. Verschillende organisaties in Nederland, waaronder de organisatie Special Arts, houden zich bezig met cultuurdeelname door kunstenaars met een fysieke en/of mentale beperking. Ook zij kunnen van toegevoegde waarde voor het culturele leven zijn."

Met de Raad voor Cultuur, kamerleden en het Fonds Cultuurparticipatie zijn in de loop van 2019 verkennende gesprekken gevoerd over mogelijke vervolgstappen. De Raad voor Cultuur heeft door haar voorzitter Marijke van Hees de prijsuitreiking van de Special Award te laten verrichten nogmaals het belang van Inclusie in de kunstensector onderstreept. Zij verwoordde dit als volgt: Sinds jaar en dag is de Raad voor Cultuur van mening dat iedereen mee moet kunnen doen aan cultuur. In het meest recente besteladvies Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur schenkt de raad opnieuw aandacht aan diversiteit en inclusie. Iedereen mag meedoen. Inclusiviteit in cultuureducatie en -participatie is daarvoor erg belangrijk. Het beslechten van drempels helpt om kunst en cultuur beter toegankelijk te maken voor

mensen met een fysieke en/of mentale beperking. Toegankelijkheid is immers een voorwaarde om echt mee te kunnen doen. En wie echt meedoet voegt ook zelf waarde toe.

Special Arts zet zich in voor cultuurdeelname van makers met een beperking. Dat is dus van toegevoegde waarde voor het culturele leven. Deze toegevoegde waarde kwam op een feestelijke manier tot uiting tijdens de prijsuitreiking van de Special Award. De verbinding tussen zorg en cultuur is in de praktijk lang niet altijd vanzelfsprekend. Die middag liet zien hoe verrijkend en logisch deze verbinding juist wel kan zijn.

In afwachting van het beschikbaar komen van de subsidieregeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft Special Arts het Position Paper uitgewerkt in een concreet Projectplan Inclusie in cultuurbeleid. De subsidieregeling is verschenen begin 2020. Deze regeling bleek alleen gericht op het uitvoeren van activiteiten door regionale en plaatselijke organisaties, zonder enige regie of strategie voor het planmatig bevorderen van inclusie in de kunstensector. Laat vele bloemen bloeien, in de hoop dat er dan iets verandert. De vorm en inhoud van deze subsidieregeling doet geen recht aan de door de indieners van de motie Bergkamp C.S. beoogde doeleinden.

De Raad voor Cultuur geeft in haar Advies over de Basisinfrastructuur (BIS, juni 2020) aan dat er nog veel werk verzet moet worden op het terrein van inclusie en diversiteit:

”Op het gebied van diversiteit en inclusie moet nog een grote inhaalslag worden gemaakt. Cultuur is nog lang niet van en voor iedereen, en ook de instellingen in de culturele en creatieve sector zelf zijn geen evenwichtige afspiegeling van de maatschappij. Cultuur is nog lang niet van en voor iedereen, en ook de instellingen in de culturele en creatieve sector zelf zijn geen evenwichtige afspiegeling van de maatschappij. Diversiteit en inclusiviteit spelen zich in veel gevallen af ‘aan de randen’ van instellingen en zijn beperkt zichtbaar in bijvoorbeeld de artistiek-inhoudelijke keuzes. De discussie over de code staat intern zelden hoog op de agenda. Pas als dat het geval is, kan diversiteit op een natuurlijke wijze doordringen tot alle lagen van de organisatie”

Special Arts heeft, gealarmeerd door deze conclusies van de Raad voor Cultuur, in juli en augustus 2021 na de aanvullende adviezen van de Raad over de BIS, tot minister Van Engelshoven gewend om ruimte te vragen het projectplan van onze organisatie serieus te nemen in de komende periode van de BIS. Dit heeft geen resultaat gehad.

Na het aantreden van het nieuwe kabinet is de scope van de nieuwe staatssecretaris vooral gericht geweest op fysieke toegankelijkheid. Maar ook het gesprek over inclusie in de kunst- en cultuursector heeft zich gericht op andere doelgroepen dan de kunstenaars met een beperking. In al onze contacten met Tweede Kamerleden, wethouders en burgemeesters benadrukken wij het belang van de kunstuitoefening van mensen met een fysieke of verstandelijke handicap en dat zullen we de komende jaren blijven doen.

Mededeling omtrent de verwachte gang van zaken

Toekomstig beleid

Special Arts heeft een strategisch plan 2019-2024 opgesteld. Daarin staat het volgende opgenomen over de ambities en strategische keuzes:

De richting die Special Arts gaat - geleid op haar specifieke positie en de ontwikkelingen in haar omgeving - de ambities die we daarbij willen verwezenlijken en de strategie van het ‘verbinden’ die we daarbij volgen groeperen we rond de trefwoorden: volwaardig, volledig en volwassen.

Een maatschappij die meer dan ooit in beweging is vraagt om een heldere positiebepaling in het maatschappelijk speelveld.

VOLWAARDIG

Special Arts bevordert dat alle kunstuitingen van mensen met een handicap een volwaardige positie krijgen.

Wij willen dat kunst van mensen met een handicap overal zichtbaar is, zowel in de professionele als in de amateurkunstwereld. We benaderen daarvoor zowel particulieren, ondernemingen, notforprofit-organisaties en overheden.

Voor bedrijven biedt onze organisatie kansen in het kader van social return. Bij de overheden schenken we bijzondere aandacht aan de gemeenten, want zij hebben een belangrijke rol in de bepaling van de maatschappelijke positie van mensen met een handicap.

Special Arts legt voor het zichtbaar maken van de kunst van mensen met een handicap verbinding met musea, organisaties als LKCA (het landelijk kennisinstituut cultuureducatie en amateurkunst) en sluit aan bij landelijke thema's.

VOLLEDIG

Special Arts richt zich op alle kunstdisciplines en alle mensen met een handicap die hier aan mee willen doen.

Elk jaar organiseert Special Arts een project rondom één van de kunstdisciplines, waarmee een zo groot mogelijk aantal mensen met en zonder handicap wordt bereikt. Dit project is in de vorm van een wedstrijd, workshops of een manifestatie om talentontwikkeling te stimuleren en ontmoetingen te creëren, die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Hierbij wordt samengewerkt met andere reeds bestaande manifestaties en organisaties.

VOLWASSEN

Special Arts is een volwassen organisatie.

Een volwassen organisatie is flexibel, standvastig en financieel gezond en speelt goed in op de veranderingen in haar omgeving. Dit betekent een ambitie in groei op het gebied van omzet, impact, naamsbekendheid. Maar ook een professionele binding met fondsen, bedrijven, ondernemingen, overheden en andere organisaties.

Bestuurder- , commissaris- en vertegenwoordigernamen

Het bestuur bestond eind 2022 uit de volgende personen:

- P.H.B. Pennekamp, voorzitter
- D. Kievit, penningmeester
- H.J. Wedman, secretaris
- L.C. van Hesse
- M. Touwen
- J.B.M. Evers

Per 1 januari 2014 is mevrouw A.T. Veldhuizen benoemd tot directeur en belast met de algemene en dagelijkse leiding.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(na voorstel resultaatverdeling)

		2022	2021
		€	€
<u>ACTIVA</u>			
VASTE ACTIVA			
<u>Materiële vaste activa</u>	1	8.079	9.482
VLOTTENDE ACTIVA			
<u>Vorraden</u>			
Handelsgoederen	2	1.716	968
<u>Vorderingen</u>			
Handelsdebiteuren	3	30.738	18.405
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	-	7.164
Overige vorderingen en overlopende activa	5	<u>123.089</u>	<u>85.650</u>
		153.827	111.219
<u>Liquide middelen</u>	6	260.454	241.081
Totaal activazijde		<u><u>424.076</u></u>	<u><u>362.750</u></u>

		2022	2021
		€	€
<u>PASSIVA</u>			
STICHTINGSVERMOGEN			
Stichtingskapitaal	7	1.361	1.361
Continuïteitsreserve	8	92.136	-
Bestemmingsreserve		21.577	22.859
Bestemmingsfondsen		22.040	22.040
Overige reserve	9	<u>42.359</u>	<u>128.412</u>
		179.473	174.672
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	10	16.351	28.875
Belastingen en premies sociale verzekeringen	11	9.483	4.664
Overige schulden en overlopende passiva	12	<u>218.769</u>	<u>154.539</u>
		244.603	188.078
Totaal passivazijde		<u><u>424.076</u></u>	<u><u>362.750</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		Realisatie 2022 €	Budget 2022 €	Realisatie 2021 €
<u>Baten</u>	13			
pArt	14	4.075	4.500	4.302
Fondsenwerving	15	177.656	281.985	224.407
Kunstuitleen	16	72.571	73.416	73.674
Resultaat verkoop artikelen	17	23.699	24.612	19.776
		<u>278.001</u>	<u>384.513</u>	<u>322.159</u>
<u>Lasten</u>				
Besteed aan doelstelling	18	65.961	185.607	126.199
Personeelskosten	19	91.348	105.456	91.034
Afschrijvingen op materiële vaste activa	20	1.403	2.000	1.590
Wervingskosten	21	6.376	-	-
Overige bedrijfskosten	22	107.923	90.510	81.034
<u>Som der lasten</u>		<u>273.011</u>	<u>383.573</u>	<u>299.857</u>
<u>Som van baten en lasten</u>		4.990	940	22.302
Financiële baten en lasten	23	<u>-189</u>	<u>-</u>	<u>-521</u>
<u>Saldo van baten en lasten</u>		<u>4.801</u>	<u>940</u>	<u>21.781</u>
 <u>RESULTAATBESTEMMING</u>				
Bestemmingsreserve investeringen		-1.282		-1.423
Overige reserve		<u>6.083</u>		<u>23.204</u>
		<u>4.801</u>		<u>21.781</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Special Arts Nederland is feitelijk en statutair gevestigd op Zonnehof 4a, 3811 NC te Amersfoort en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 009057821.

ALGEMENE TOELICHTING

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

Stichting Special Arts Nederland stimuleert kunstbeoefening door mensen met een handicap, zowel in de zorg als in kunstorganisaties. Tevens ondersteunt de stichting kunstenaars met een handicap bij het ontwikkelen van hun talenten en brengt ze de kunstproducten van deze kunstenaars voor het voetlicht. De stichting richt zich op alle kunstdisciplines. Beeldend, theater, muziek, dans en poëzie. Tevens biedt ze haar diensten aan mensen met alle handicaps, verstandelijk, psychisch en fysiek.

Om de doelstelling te bereiken ontwikkelt Special Arts de volgende activiteiten:

- * kenniscentrum voor doelgroep en docenten/begeleiders;
- * onderzoek, ook samen met andere partners;
- * uitvoeren van projecten en manifestaties;
- * beheren van kunstuitleen en verzorgen kunstproducten;
- * uitgeven van het kwartaalmagazine (p)art.

De stichting richt zich op kennis en kunst. Dat wil zeggen dat ze kennis ontwikkelt en doorgeeft aan betrokkenen, vooral kunstdocenten en -begeleiders van kunstactiviteiten voor mensen met een handicap. Daarnaast brengt ze kunstproducten voor het voetlicht. Enerzijds om kunstenaars met een handicap te steunen, anderzijds om een basisinkomen te genereren.

Stichting Special Arts Nederland is per 1 januari 2008 door de Belastingdienst als Algemeen Nut Beoogende Instelling (ANBI) aangemerkt.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met RJK C2 RJ Kleine fondsenwervende organisaties. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

GRONDSLAGEN

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Inventaris lijstwerk artotheek

De kunstvoorwerpen zijn deels bestemd voor de verhuur en hebben over het algemeen een langlopend karakter. Met ingang van 2010 is echter wel sprake van een actief beleid om de verkoop van kunstvoorwerpen te stimuleren.

Vorraden

Vorraden handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto opbrengstwaarde. Deze lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsfondsen

Giften, ontvangen met als bestemming het doen van investeringen in materiële vaste activa welke worden geactiveerd, worden in het jaar van ontvangst als bate in de staat van baten en lasten verantwoord en via de resultaatbestemming toegevoegd aan het "Bestemmingsfonds investeringen". Bij realisatie van de uitgaven worden deze in de staat van baten en lasten verantwoord en via de resultaatbestemming onttrokken aan het Bestemmingsfonds investeringen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve betreft het deel van het eigen vermogen waar door het bestuur een beperkte bestedingsmogelijkheid aan is gegeven. In de toelichting worden de bedragen en de beperkte doelstelling van de bestemmingsreserve vermeld.

Overige reserves

Continuïteitsreserve

Stichting Special Arts Nederland volgt de Handreiking Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland (GDN). De Handreiking vervangt de richtlijnen van GDN. De hoogte van de continuïteitsreserve wordt gebaseerd op het meest significante financiële risico, de personeelskosten. De continuïteitsreserve wordt bepaald op de jaarlijkse salariskosten, sociale verzekeringspremies en pensioenlasten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Baten uit fondsenwerving worden in principe toegerekend aan de periode waarin de geleverde prestatie plaatsvindt. Indien baten worden verkregen waaraan een (mogelijke) terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de baten overeenkomstig de voorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de voorwaarden.

Pensioenlasten

Stichting Special Arts Nederland heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<u>1 Materiële vaste activa</u>		
Inventarissen	3.410	4.813
Kunstwerken	<u>4.669</u>	<u>4.669</u>
	<u>8.079</u>	<u>9.482</u>

Materiële vaste activa

	<u>Lijstwerk - arthotheek</u>	<u>Inventarissen</u>	<u>Vervoer- middelen</u>	<u>Kunstwerken</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022					
Aanschafwaarde	55.280	16.544	15.126	4.669	91.619
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-55.280</u>	<u>-11.731</u>	<u>-15.126</u>	<u>-</u>	<u>-82.137</u>
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>-</u>	<u>4.813</u>	<u>-</u>	<u>4.669</u>	<u>9.482</u>
Mutaties					
Afschrijvingen	<u>-</u>	<u>-1.403</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-1.403</u>
Saldo mutaties	<u>-</u>	<u>-1.403</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-1.403</u>
Stand per 31 december 2022					
Aanschafwaarde	55.280	16.544	15.126	4.669	91.619
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-55.280</u>	<u>-13.134</u>	<u>-15.126</u>	<u>-</u>	<u>-83.540</u>
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>-</u>	<u>3.410</u>	<u>-</u>	<u>4.669</u>	<u>8.079</u>
Afschrijvingspercentages	<u>0%</u>	<u>20%</u>	<u>0%</u>	<u>0%</u>	

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
2 Handelsgoederen		
Voorraad relatiegeschenken	824	813
Voorraad boeken	<u>892</u>	<u>155</u>
	<u>1.716</u>	<u>968</u>

Vorderingen

3 Handelsdebiteuren

Vorderingen op handelsdebiteuren	<u>30.738</u>	<u>18.405</u>
----------------------------------	---------------	---------------

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

4 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>-</u>	<u>7.164</u>
----------------	----------	--------------

5 Overige vorderingen en overlopende activa

Te ontvangen fondsen	116.680	67.000
Te factureren bedragen	-	6.729
Vooruitbetaalde kosten	6.213	5.995
Te ontvangen overige bedragen	-	4.970
Vooruitbetaald op project volgend jaar	-	479
Vorderingen webshop	196	475
Te vorderen overige rente	<u>-</u>	<u>2</u>
	<u>123.089</u>	<u>85.650</u>

6 Liquide middelen

Kas	1.792	945
ING rekening courant	100.610	1.279
Rabobank rekening courant	148.730	229.536
Rabobank rekening courant	<u>9.322</u>	<u>9.321</u>
	<u>260.454</u>	<u>241.081</u>

De liquide middelen staan voor een bedrag van € 8.677 niet ter vrije beschikking van de Stichting.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<u>7 Stichtingskapitaal</u>		
Stand per 1 januari	1.361	1.361
Mutaties	-	-
Stand per 31 december	<u>1.361</u>	<u>1.361</u>

8 Continuïteitsreserve

Continuïteitsreserve	<u>92.136</u>	<u>-</u>
----------------------	---------------	----------

CONTINUÏTEITSRESERVE

Stichting Special Arts Nederland volgt vanaf de jaarrekening 2022 de nieuwe Handreiking Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland (GDN). De Handreiking vervangt de richtlijnen van GDN. De hoogte van de continuïteitsreserve wordt gebaseerd op het meest significante financiële risico, de personeelskosten. De continuïteitsreserve wordt bepaald op de jaarlijkse salariskosten, sociale verzekeringspremies en pensioenlasten.

Stand per 1 januari	-	-
Overboeking van andere reserves	<u>92.136</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>92.136</u>	<u>-</u>

BESTEMMINGSRESERVE INVESTERINGEN

Stand per 1 januari	22.859	24.282
Resultaatverdeling	<u>-1.282</u>	<u>-1.423</u>
Stand per 31 december	<u>21.577</u>	<u>22.859</u>

De bestemmingsreserve wordt gevormd voor door het bestuur noodzakelijk geachte investeringen in materiële vaste active.

BESTEMMINGSFONDS INVESTERINGEN

Stand per 1 januari	22.040	22.040
Mutaties	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>22.040</u>	<u>22.040</u>

Giften, ontvangen met als doel het doen van investeringen in materiële vaste activa welke worden geactiveerd, worden in het jaar van ontvangst als bate in de staat van baten en lasten verantwoord en via de resultaatbestemming toegevoegd aan het "Bestemmingsfonds investeringen".

9 Overige reserve

Stand per 1 januari	128.412	105.208
Uit resultaatverdeling	6.083	23.204
Overboekingen	<u>-92.136</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>42.359</u>	<u>128.412</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
10 Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>16.351</u>	<u>28.875</u>
11 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	1.942	-
Loonheffing	5.146	4.664
Pensioenen	<u>2.395</u>	<u>-</u>
	<u>9.483</u>	<u>4.664</u>
12 Overige schulden en overlopende passiva		
Nog te besteden fondsen	144.646	76.614
Te betalen kunstenaars commissie	16.813	15.495
Nog te betalen kosten	16.674	35.121
Vakantiedagen	14.562	11.386
Te betalen kunstenaars koop	6.093	4.961
Uit te betalen declaraties	1.027	4.369
Vakantiegeld	2.524	2.462
Vooruitontvangen overig	46	1.789
Vooruitontvangen huur kunstwerken	2.863	1.303
Vooruitontvangen verkoop	2.221	909
Vooruitontvangen donaties	-	130
Overlopende passiva	<u>11.300</u>	<u>-</u>
	<u>218.769</u>	<u>154.539</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN, VERPLICHTINGEN EN REGELINGEN

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

Galerie

Per 15 januari 2010 is een huurcontract aangegaan voor het pand in Amersfoort. Het contract is aangegaan voor vijf jaar, met aansluitend verlengingsperioden van vijf jaar. De huurprijs stijgt jaarlijks. De huurverplichting bedraagt jaarlijks € 29.335 na indexering.

Kopieermachine

Ingaande 17 augustus 2021 is een huurverplichting aangegaan bij RMB Solutions B.V. voor een kopieermachine Ricoh IM C2000. De verplichting is aangegaan voor 60 maanden. De verplichting bedraagt € 2.139,84 per jaar en wordt per kwartaal voldaan.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2022	Budget 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
<u>13 BATEN</u>			
Fondsenwerving	177.656	281.985	224.407
Kunstuitleen	72.571	73.416	73.674
Resultaat verkoop artikelen	23.699	24.612	19.776
pArt	4.075	4.500	4.302
	<u>278.001</u>	<u>384.513</u>	<u>322.159</u>
<u>14 PART</u>			
Abonnementen	3.025	4.000	3.252
Advertenties	1.050	500	1.050
	<u>4.075</u>	<u>4.500</u>	<u>4.302</u>
<u>15 FONDSSENWERVING</u>			
Fondsen zonder winst oogmerk	106.786	202.985	91.149
Fondsen van bedrijven	29.128	-	-
Verbonden fondsen zonder winst oogmerk	15.335	55.000	12.909
Giften en schenkingen	6.744	4.000	5.003
Fondsen van overheden	19.663	20.000	115.346
	<u>177.656</u>	<u>281.985</u>	<u>224.407</u>
<u>16 KUNSTUITLEEN</u>			
Verhuur kunstwerken	67.908	72.016	70.503
Vergoeding voor bezorging en verzorgen	350	1.400	500
Vergoeding bestelbus	910	-	383
Diversen	3.403	-	2.288
	<u>72.571</u>	<u>73.416</u>	<u>73.674</u>
<u>17 RESULTAAT VERKOOP ARTIKELEN</u>			
Netto omzet verkoop artikelen	36.272	40.400	23.664
Kostprijs verkoop artikelen	-18.512	-19.084	-7.668
Bijdragen en commissie BlijGoed	5.939	3.296	3.780
	<u>23.699</u>	<u>24.612</u>	<u>19.776</u>
<u>18 BESTEED AAN DOELSTELLING</u>			
Kosten uitbesteed werk	<u>65.961</u>	<u>185.607</u>	<u>126.199</u>

	Realisatie 2022	Budget 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Kosten uitbesteed werk			
Special Theater Road Show	10.728	15.000	92.491
Special Design Beurs	-	17.500	-
Het Andere Gedicht	16.868	114.307	3.172
Special Award	2.492	5.000	4.229
Overkoepelende webshop	23.930	10.000	15.540
Special Sponsor Diner	203	-	-
pArt	6.554	7.500	5.697
Buitengewoon Stijlvol	3.237	-	-
Overig	1.874	16.300	2.709
Webshop ontwikkeling	75	-	2.361
	<u>65.961</u>	<u>185.607</u>	<u>126.199</u>

De bestedingen betreffen kosten voor projecten exclusief interne- en personeelskosten.

19 PERSONEELSKOSTEN

Lonen en salarissen	70.436	74.966	72.252
Sociale lasten en pensioenlasten	17.174	17.170	16.727
Overige personeelskosten	3.738	13.320	2.055
	<u>91.348</u>	<u>105.456</u>	<u>91.034</u>

Lonen en salarissen

Brutolonen en -salarissen	71.758	69.932	67.327
Vakantietoeslag en -dagen	5.048	5.034	4.925
	<u>76.806</u>	<u>74.966</u>	<u>72.252</u>
Besteed aan werving	-6.370	-	-
	<u>70.436</u>	<u>74.966</u>	<u>72.252</u>

Sociale lasten en pensioenlasten

Sociale lasten	9.771	10.210	9.944
Pensioenlasten	7.403	6.960	6.783
	<u>17.174</u>	<u>17.170</u>	<u>16.727</u>

	Realisatie 2022	Budget 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Overige personeelskosten			
Reiskostenvergoeding woon-werk	1.195	1.250	1.195
Studie- en opleidingskosten	120	-	-
Vergoeding reis- en verblijfkosten	310	1.000	221
Overige kostenvergoedingen	735	-	-
Arbodienst	115	130	111
Diensten door derden	900	10.400	1.348
Onkostenvergoedingen	-	-	80
Overige personeelskosten	363	540	-900
	<u>3.738</u>	<u>13.320</u>	<u>2.055</u>
<u>20 AFSCHRIJVINGEN OP MATERIËLE VASTE ACTIVA</u>			
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>1.403</u>	<u>2.000</u>	<u>1.590</u>
<u>21 WERVINGSKOSTEN</u>			
Wervingskosten	<u>6.376</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>22 OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN</u>			
Huisvestingskosten	48.878	42.070	40.023
Verkoopkosten	3.175	6.550	2.271
Autokosten	-	-	-4.134
Kantoorkosten	36.197	28.530	31.602
Algemene kosten	19.673	13.360	11.272
	<u>107.923</u>	<u>90.510</u>	<u>81.034</u>
Huisvestingskosten			
Betaalde huur	29.272	29.275	28.540
Onderhoud gebouwen	14	-	-
Schoonmaakkosten	2.863	2.700	4.817
Gas, water en elektra	12.889	7.175	4.061
Onroerende zaakbelasting	1.091	1.100	1.065
Overige huisvestingskosten	2.749	1.820	1.540
	<u>48.878</u>	<u>42.070</u>	<u>40.023</u>
Verkoopkosten			
Reis- en verblijfkosten	942	3.600	699
Kosten bestelbus	2.233	2.950	1.572
	<u>3.175</u>	<u>6.550</u>	<u>2.271</u>

	Realisatie 2022	Budget 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Autokosten			
Overige autokosten	-	-	-4.134
Kantoorkosten			
Kantoorbenodigdheden	445	200	181
Porti	538	750	560
Telefoon- en faxkosten	679	1.000	708
Boekhouding	26.990	19.085	22.021
Kosten automatisering	5.361	5.165	5.296
Huur kantoormachines	2.184	2.330	2.836
	<u>36.197</u>	<u>28.530</u>	<u>31.602</u>
Algemene kosten			
Abonnementen en contributies	602	400	625
Assurantiepremie	6.104	5.800	5.780
Accountantskosten	2.575	3.000	2.550
Advieskosten	7.164	750	-
Bankkosten	542	500	481
Overige algemene kosten	245	300	440
Publiciteit	855	750	620
Bestuurskosten	1.437	1.110	679
Representatiekosten	149	750	97
	<u>19.673</u>	<u>13.360</u>	<u>11.272</u>
23 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Rentelasten en soortgelijke kosten	-189	-	-521
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente fiscus	-	-	184
Betaalde bankrente	189	-	337
	<u>189</u>	<u>-</u>	<u>521</u>

Overige toelichtingen op de staat van baten en lasten

De wervingskosten bestaan uit het aanvragen van fondsen voor de verschillende projecten die door de stichting worden uitgevoerd. De medewerkers van de stichting besteden in 2021 totaal 108 uur aan fondsenwerving. De wervingskosten bedragen in een % ten opzichte van de baten 1,6%.

OVERIGE TOELICHTINGEN

Gemiddeld aantal werknemers

	<u>Realisatie 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>1,00</u>	<u>1,00</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode	<u><u>1,00</u></u>	<u><u>1,00</u></u>

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Informatieverschaffing over bezoldiging van bestuurders en commissarissen

De bestuurders verrichten hun werkzaamheden voor de stichting onbezoldigd.

Amersfoort, 30 juni 2023

Stichting Special Arts Nederland

P.H.B. Pennekamp
Voorzitter

H.J. Wedman
Secretaris

D. Kievit
Penningmeester

M. Touwen
Bestuurslid

J.B.M. Evers
Bestuurslid

L.C. van Hesse
Bestuurslid